

ІСТОРІЯ ВИКЛАДАННЯ ЛОГІКИ В УКРАЇНІ

Кузьміна Є. Є.

Науковий керівник: Кулакова О. М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

elizavetakuzminova81@gmail.com

Вступ. Популярність та актуальність викладання логіки в Україні зростає з кожним роком, тому що суспільству потрібні фахівці з розвиненим критичним мисленням.

Мета дослідження. Вивчення історії викладання логіки в Україні, починаючи з часів Київської Русі до сучасності.

Матеріали та методи. Під час написання використано соціально-історичний метод для вивчення історії викладання логіки, системний метод для впорядкування отриманих результатів дослідження.

Результати дослідження. На теренах України, а саме в Київській Русі, логіка античних мислителів стала відомою лише у XI столітті, хоча становлення цієї держави було ще у IX столітті. Це може свідчити про недостатнє культурно-літературне пробудження України. Але все ж таки, починаючи з другої половини XV століття, з'являються переклади на староукраїнську мову логічних трактатів таких мислителів, як Аристотель, Авісаф, Аль-Газаль, М. Маймонід тощо. Відомими стають трактати Мойсея Маймоніда «Речі Мойсея Єгиптянина» та Аль-Газалі «Логіка авісафа». Це стало поштовхом до вивчення логіки, а потім призвело до обов'язкового викладання цього предмету у навчальних закладах.

У XVI столітті через вплив ідей реформаторів почала зростати кількість протестантських навчальних закладів, в яких викладати логіку. Звісно, до всього нового є люди з позитивним ставленням, так і з негативним. Було багато супротивників логіки, а саме такі як І.Вишневецький, Г.Кониський, М.Смотрицький тощо. Але згодом вони змінили своє ставлення і під час своїх наукових робіт для аргументації своїх поглядів використовували різні логічні прийоми, операції та філософські поняття.

До закладів, в яких викладалася ця дисципліна, відносилися популярні на тот час Раківська та Києво-Могилянська академії. У другій цю науку вважали обов'язковою для вивчення та називали її своєрідною «гімнастикою розуму». А Стефан Яворський, професор академії, називав «лабіринт» Аристотеля логічною пасткою, де є логічні троянди з шипами. Вже у той час розглядалися питання сигніфікації й супозиції термінів, істинності та хибності суджень, визначення й характеристика найрізноманітніших відношень. Студенти вивчали курс логіки разом з філософією, що забезпечувало правильний хід міркувань в учнів та дало змогу розвивати власне всебічне мислення. Зрештою логіка посіла одне з провідних місць у системі лекційних філософських курсів Києво-Могилянської академії. Про її високий авторитет у цьому навчальному закладі свідчать численні висловлювання, наявні у філософських курсах. Логіку називали «очима розуму», «зорею мислення», «оракулом істини», «дорогою до мудрості». Великого значення також надавали логіці вітчизняні просвітники.

В Україні у XIX столітті логіка вивчалася у Львівському, Харківському, Київському та Одеському університетах. До відомих людей, які зверталися до цієї науки, відносяться П. Д. Лодій, О. Потєбня, В. Каразін, П. Порецький тощо Наприклад, Василь Каразін, засновник університету у Харкові, намагався знайти вище значення в текстах Біблії, звертаючись до

логіки, а також розвивав ідею про контрарність, бінарність усього суцього. Після чого ця обов'язкова дисципліна викладалася студентам.

На відміну від Радянської України, в сучасності є важливим викладання логіки, створюються окремі факультети, де навчаються майбутні фахівці. Продовжеться і теоретичне вивчення проблематики логіки.

Висновки. Історія викладання логіки в Україні бере початок з XI століття і триває донині. Сучасна освіта усвідомила важливість викладання логіки як навчальної дисципліни у вишах. Вивчення даної дисципліни сприяє свідомому та плідному використанню принципів, форм, методів та законів правильного мислення, а також – оволодінню навичками аналізу та впорядкування інформації. Раціональність, критичність, методологічність логіки розвивають критичне мислення особистості, конструктивно впливають на формування світоглядної позиції й навичок цивілізованої комунікації в умовах сучасного суспільства.

ДУХОВНА СПАДЩИНА Г. СКОВОРОДИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Ляхович А. В.

Науковий керівник: Садовніков О. К.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

l.angelok.v@gmail.com

Вступ. Поет, вчений, педагог, лінгвіст, філософ з неймовірно глибокими поглядами – усе це про Григорія Савича Сковороду. Його талантом захоплюються тисячі, а мудрість, яку він вкладав у свої твори, можна сміливо використовувати у наш час. Зараз, так само як і багато років тому, до його творчої спадщини звертається не одне покоління вчених, які цікавляться проблемами філософії. Варто зауважити, що й представники інших наук, зокрема, історики, музиканти, а також педагоги виявляли й продовжують виявляти посиленій інтерес до його праць та діяльності. Да і саме життєвий шлях Г. Сковороди його образ життя також стають предметами дослідження. Г. Сковорода обрав для себе життя поміж народу, подорожуючи селами та містами він помічав навколишній, цікавий світ, життя людей та природи, що була для нього великою, цікавою, мудрою книгою, вивчаючи яку, можна осмислити існування життя.

Мета дослідження. Визначається бажанням, розглянувши образ життя Г. Сковороди, отримати аксіологічні орієнтири для сучасного життя.

Матеріали та методи. У якості матеріалів, які допомагають в зверненні до постаті Г. Сковороди, розібратися в стилі його життя використовувалися дослідження Л. Ушкалова, Н. Левченко, Ю. Барабаша, і, звісно, твори та листи самого Г. Сковороди. На підставі структурно-функціонального підходу в роботі використовувалися методи порівняння та аналізу як головні.

Результати дослідження. Майже кожній людині знайоме почуття невпевненості в собі, відчуття власної нікчемності та ущербності, те що в психоаналізі отримало назву «Тінь», те що ховається в глибинах безсвідомого і згідно з К. Юнгом визнання своєї Тіні започатковує самопізнання, змушує людину проєцирувати власне безсвідоме на інших людей. Можливо саме тому Григорій Сковорода постійно перебував у русі та пошуках кращого себе у кожному